

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ "ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ"

Ταχ. Δ/ση: Σάκη Καραγιωργα 22 Ερμούπολη, 84100
Πληροφορίες: Γρ. Ανδρόνικος, Μ. Βελούδος
Τηλ.: 2281360836, 2281360800
Email: gandronikos@mou.gr, mveloudos@mou.gr

Προς:

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

- Νόμιμο Εκπρόσωπο, Περιφερειάρχη, κ. Γ. Χατζημάρκο
- Υπεύθυνο Πράξης, κ. Ν. Λυμπερόπουλο

ΘΕΜΑ: 3η Τροποποίηση της Πράξης «Δίκτυα αποχέτευσης και ΕΕΛ Δήμου Σύμης» με Κωδικό ΟΠΣ 5004037 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020»

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Ν. 4314/2014 «Α. Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16-6-2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α'297) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 265/Α'/23-12-2014), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
2. Την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C(2014) 10160 final/18-12-2014 (CC1 2014GR16M1OP001) που αφορά στην έγκριση του Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020 όπως τροποποιήθηκε με τις Αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C (2017) 8399 final/6-12-2017 (1η Αναθεώρηση ΕΠ), C(2018) 8854 final/12-12-2018 (2η Αναθεώρηση ΕΠ), C(2020) 418 final/23-1-2020 (3η Αναθεώρηση ΕΠ), C(2020) 4716 final/7-7-2020 (4η Αναθεώρηση ΕΠ) και C(2020)8553 final/27-11-2020 (5η Αναθεώρηση ΕΠ),
3. Τη με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ 1016/19-12-2018 (ΦΕΚ Β' 5968/31-12-2018) Υπουργική Απόφαση «Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20-10-2016 (ΦΕΚ Β' 3521) Υπουργικής Απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ 712/31-7-2015 (ΦΕΚ Β' 1822) Υπουργικής Απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων"», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
4. Τη με αρ. 68317/5-7-2022 (ΦΕΚ 3597/Β'/8-7-2022) Υπουργική Απόφαση με θέμα: Αναδιάρθρωση της «Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος "Νότιο Αιγαίο"» σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α'61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32666/ΕΥΘΥ 324/23-3-2015 (Β' 717) υπουργικής απόφασης,
5. Τον Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α') «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
6. Την από 03-07-2015 Απόφαση της 1ης Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020, με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του ΕΠ («Έγγραφο Εξειδίκευσης Εφαρμογής του Ε.Π – Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α 2014-2020»),

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής

Κωδικός ΟΠΣ: 5004037(Κωδ. Απόφασης: 2841)

Σελίδα 1

7. Τη με αρ. πρωτ. 5991/10-06-2021 Απόφαση έγκρισης μέσω γραπτής διαδικασίας του εγγράφου 16ης Εξειδίκευσης του ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020 (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ),
8. Τη με αρ. πρωτ. 120114/14-12-2023 (ΦΕΚ 7088/Β/15-12-2023) 6η Τροποποίηση της Υπουργικής Απόφασης με αριθ. Οικ. 3848/18-3-2015 περί «Εκχώρησης αρμοδιοτήτων διαχείρισης για πράξεις του Τομέα Περιβάλλοντος που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη στις “Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων”,
9. Τη με αρ. πρωτ. 4591/25-10-2016 Πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 14 «Διατήρηση και προστασία του Περιβάλλοντος - Προαγωγή της αποδοτικής χρήσης των πόρων (ΤΣ)» του ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020,
10. Τη με αρ. πρωτ. 382/24-4-2017 Ορθή Επανάληψη της Απόφασης ένταξης πράξης και τις με αρ. πρωτ. 4260/30-12-2020 και 4863/3-12-2021 τροποποιήσεις της,
11. Την από 8-2-2024 υποβολή μέσω ΟΠΣ τροποποιημένου Τεχνικού Δελτίου Πράξης (ID 436703) του Δικαιούχου, για την τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης της πράξης του θέματος,
12. Τη με αρ. πρωτ. 432/16-2-2024 θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος "Νότιο Αιγαίο",

Αποφασίζει

την 3η Τροποποίηση της Πράξης «Δίκτυα αποχέτευσης και ΕΕΛ Δήμου Σύμης» με Κωδικό ΟΠΣ 5004037 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» και στον Άξονα Προτεραιότητας «ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής.

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης/MIS (ΟΠΣ):	5004037
2.Δικαιούχος:	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
3.Κωδικός Δικαιούχου:	2010012
4.Φυσικό αντικείμενο της πράξης:	
<p>Η πράξη αφορά στην κατασκευή δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων του οικισμού του Αιγιαλού της νήσου Σύμης και στην κατασκευή της εγκατάστασης Επεξεργασίας Λυμάτων Δήμου Σύμης.</p> <p>Όσον αφορά στο δίκτυο αποχέτευσης, το έργο περιλαμβάνει την κατασκευή συστήματος αγωγών μεταφοράς αστικών λυμάτων του κεντρικού οικισμού της νήσου Σύμης στην προς κατασκευή ΕΕΛ Σύμης. Στους εν λόγω αγωγούς μεταφοράς θα καταλήγουν μικρού μήκους συλλεκτήρες μεγάλης κλίσης διατομής Φ200 και Φ250 κατά μήκος των δρομίσκων που καταλήγουν στον παραλιακό δρόμο. Το σύστημα των αγωγών μεταφοράς εκκινεί από τη θέση Θόλος και καταλήγει στο φρεάτιο εισόδου της ΕΕΛ του Δήμου Σύμης. Στο φρεάτιο Φ10 του αγωγού Σ1 θα συνδεθεί μελλοντικά ο αγωγός που θα μεταφέρει τα λύματα του οικισμού Νημπορείο. Στο υποέργο περιλαμβάνεται και η κατασκευή 300 αναμονών ιδιωτικών συνδέσεων (εξωτερικές διακλαδώσεις) ώστε να διασφαλισθεί η λειτουργικότητα της πράξης.</p> <p>Όσον αναφορά στην Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων, αυτή θα κατασκευασθεί με μέθοδο της ενεργού ιλύος με παρατεταμένο αερισμό (Extended Aeration) και θα περιλαμβάνει πλήρη σταθεροποίηση της ιλύος, απομάκρυνση του αζώτου μέσα στις δεξαμενές αερισμού (οξειδωτικές τάφροι), δυνατότητα απομάκρυνσης του φωσφόρου με προσθήκη κροκιδωτικών, πάχυνση δια βαρύτητας και με τράπεζα πάχυνσης και μηχανική αφυδάτωση της ιλύος. Η διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων θα γίνει μέσω υποθαλάσσιου αγωγού σε θαλάσσιο χώρο ΒΔ της ΕΕΛ.</p> <p>Το εν λόγω σύστημα θα επεξεργάζεται τα αστικά λύματα της ευρύτερης περιοχής του Δήμου Σύμης. Επειδή η κατασκευή των δικτύων σε άλλες περιοχές του οικισμού ή σε όμορους οικισμούς θα γίνεται σταδιακά, προβλέπεται και η κατασκευή μονάδας επεξεργασίας βοθρολυμάτων δυναμικότητας 100 μ3/ημέρα. Συνοπτικά, θα εξυπηρετούνται όλοι οι οικισμοί, που βρίσκονται στο βόρειο τμήμα του νησιού.</p>	

Επισημαίνεται ότι η παρούσα πράξη αποτελεί την α' φάση τμηματοποιημένου έργου ("phasing") η β' φάση του οποίου προγραμματίζεται προς υλοποίηση μέσω του ΠεΠ "Νότιο Αιγαίο" 2021-2027, κατά την οποία θα ολοκληρωθεί το υποέργο κατασκευής των δικτύων αποχέτευσης, και θα υλοποιηθούν τα υποέργα κατασκευής της ΕΕΛ και ηλεκτροδότησης των εγκαταστάσεων του συνολικού έργου (τα οποία δεν κατέστη δυνατόν να υλοποιηθούν κατά την α' φάση).

5. Παραδοτέα πράξης:

Το παραδοτέο της πράξης αφορά σε ένα πλήρες και λειτουργικό σύστημα αποχέτευσης αστικών αποβλήτων με κατάλληλη επεξεργασία λυμάτων, το οποίο θα εξυπηρετεί όλους τους οικισμούς του βορείου τμήματος του νησιού της Σύμης και θα προσφέρει οριστική λύση στο πρόβλημα της αποχέτευσης ακαθάρτων του νησιού.

Παραδοτέο της α' φάσης του τμηματοποιημένου έργου αποτελεί τμήμα του υποέργου "Δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων - κύριοι συλλεκτήριοι λιμένα Αιγιαλού Σύμης".

6. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
CO19	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Ισοδύναμος πληθυσμός	Δεν εφαρμόζεται	4.574,00

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

7. Η ημερομηνία έναρξης της Πράξης ορίζεται η **17/12/2021**.

8. Η ημερομηνία λήξης της Πράξης ορίζεται η **31/12/2023**.

9. Η ανάληψη της νομικής δέσμευσης του πρώτου κύριου υποέργου πραγματοποιείται έως **23/12/2021**.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Αφορά σε τροποποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου καθώς και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της πράξης, λαμβάνοντας υπόψη τις επιλέξιμες δαπάνες εντός της επιλέξιμης περιόδου του Προγράμματος (έως 31-12-2023) του Υποέργου 1 "Δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων - κύριοι συλλεκτήριοι λιμένα Αιγιαλού Σύμης", καθώς και ότι η πράξη αποτελεί την α' φάση τμηματοποιημένου έργου ("phasing") η β' φάση του οποίου προγραμματίζεται προς υλοποίηση μέσω του ΠεΠ "Νότιο Αιγαίο" 2021-2027.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	128.022,28
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	0,00
ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	0,00
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	128.022,28
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΑΞΗΣ	128.022,28

10. Η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης ανέρχεται σε **128.022,28 €**.

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

11. Η δημόσια δαπάνη της πράξης που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ανέρχεται σε **240.431,45 €**.

Η δημόσια δαπάνη της πράξης επιμερίζεται ως ακολούθως:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής

Κωδικός ΟΠΣ: 5004037(Κωδ. Απόφασης: 2841)

ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝ/ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΑΝ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ					
ΚΩΔ. ΣΑ	ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ ΣΑ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥ)*	ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΣ (που συνεχίζει να πληρώνει την πράξη)	Π/Υ ΥΠΟΕΡΓΩΝ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΣΤΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ
ΕΠ2671	2017ΕΠ26710000		ΝΑΙ	0,00	240.431,45

* Ο κωδικός εναρίθμου τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό.

12. Το επιλέξιμο ποσό της δημόσιας δαπάνης, το οποίο προτείνεται για εγγραφή στο ΠΔΕ ανέρχεται σε **240.431,45 €**.

Επιπρόσθετα στα ανωτέρω στοιχεία:

- ΕΠ2671 / 2017ΕΠ26710000 : Η διαφορά μεταξύ του Π/Υ του εναρίθμου και της Συνολικής Δημόσιας Δαπάνης της πράξης ποσού "112.409,17 €" αφορά σε δαπάνη μέσω της ΣΑ ΕΠ2671 η οποία θα συμπεριληφθεί στη χρηματοδότηση της β' φάσης του τμηματοποιημένου έργου μέσω του Προγράμματος 2021-2027.

Γ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τους όρους και τον χρονικό προγραμματισμό αυτής, καθώς και να τηρήσει τις υποχρεώσεις που παρατίθενται στο συνημμένο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.

Σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, η ΔΑ επανεξετάζει την πράξη και μπορεί να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξής της.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΤΖΗΜΑΡΚΟΣ

Συνημμένα:

Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Απόφασης Ένταξης

Κοινοποίηση:

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
  - Δ/ση Δημοσίων Επενδύσεων - Τμήμα Κατάρτισης ΠΔΕ, Νίκης 5, Πλ. Συντάγματος, 10180, Αθήνα (κοινοποιείται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ ΕΣΠΑ)
  - Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων, Νίκης 10, 105 63 Αθήνα
  - Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης, Ν. Νικοδήμου 11 & Βουλής, 105 57, Αθήνα
  - Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής, Μητροπόλεως 3 & Νίκης 10, 105 57, Αθήνα (κοινοποιείται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ ΕΣΠΑ)
  - Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος "Μεταφορές", Κόνιαρη 15, 114 71 Αθήνα
2. Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
Δ/ση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Σ. Καράγιωργα 22, 84100, Ερμούπολη

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής

Κωδικός ΟΠΣ: 5004037(Κωδ. Απόφασης: 2841)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «Δίκτυα αποχέτευσης και ΕΕΛ Δήμου Σύμης » αναλαμβάνει να τηρήσει τις παρακάτω υποχρεώσεις:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

(i) Να τηρεί την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, τη αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

(i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και ολοκλήρωσης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών και ανάθεσης και εκτέλεσης των κύριων υποέργων της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης.

Τυχόν υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών, όπως αυτό προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης, επιφέρει την αυτοδίκαιη ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης (δηλαδή η πράξη απεντάσσεται από το ΕΠ).

Στις περιπτώσεις πράξεων με υποέργα προπαρασκευαστικών υποέργων η εγγραφή του προϋπολογισμού τους γίνεται σε δύο φάσεις. Στην πρώτη φάση εγγράφεται στο ΠΔΕ ο προϋπολογισμός των προπαρασκευαστικών ενεργειών. Εφόσον, τα υποέργα των προπαρασκευαστικών ενεργειών ολοκληρώνονται εντός του χρονοδιαγράμματος, ο προϋπολογισμός της πράξης που αντιστοιχεί στα κύρια υποέργα εγγράφεται στο ΠΔΕ, μετά από σχετικό αίτημα της ΔΑ ή του ΕΦ προς τη ΔΔΕ. Συνεπώς,

- Η ανάληψη της κύριας νομικής δέσμευσης δεν μπορεί να υπερβεί την ημερομηνία ανάληψης της πρώτης νομικής δέσμευσης του κύριου υποέργου που ορίζεται στο σημείο 10 της Απόφασης Ένταξης. Σε περίπτωση υπέρβασης αυτού του χρονικού ορίου η Απόφαση Ένταξης θα ανακληθεί μετά από προειδοποιητική επιστολή της ΔΑ/ ΕΦ και την άπρακτη παρέλευση τριών μηνών. Η παραπάνω προθεσμία ισχύει με την επιφύλαξη δικαστικών ή διοικητικών αποφάσεων που αναστέλλουν την υλοποίηση της πράξης ή λόγω ανωτέρας βίας.

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των κύριων υποέργων δύνανται να επιφέρουν την επιτήρηση του δικαιούχου από τη ΔΑ/ ΕΦ και την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης.

(ii) Να διασφαλίζει το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.

(iii) Να λαμβάνει έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων. *Στις περιπτώσεις πράξεων που εκτελούνται με ίδια μέσα*, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή του, και να υποβάλλει αίτημα εξέτασης για τροποποιήσεις αυτής. *Στις περιπτώσεις αρχαιολογικών έργων*, ο δικαιούχος κοινοποιεί την απόφαση αυτεπιστασίας.

(iv) Να ενημερώνει έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της και να αποστέλλει όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.

(v) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος ΟΠΣ – ΕΣΠΑ με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιεί και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση πράξεων και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου της πράξης.

(vi) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΟΠΣ - ΕΣΠΑ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις και να πραγματοποιεί διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του με το ΟΠΣ- ΕΣΠΑ για την αυτόματη υποβολή στοιχείων, εφόσον απαιτείται.

(vii) Να εφαρμόζει το Ενιαίο Σύστημα Παρακολούθησης Δεικτών ΕΣΠΑ, ανάλογα με το επίπεδο εμπλοκής

του στην παρακολούθηση των δεικτών της συγχρηματοδοτούμενης πράξης.

(viii) Για πράξεις ΕΚΤ, ο δικαιούχος υποχρεούται να έχει εγκατεστημένο σύστημα (είτε του φορέα του είτε να έχει πρόσβαση σε άλλο τοπικό ή κεντρικό σύστημα) συλλογής, επεξεργασίας, αποθήκευσης και μεταβίβασης δεδομένων συμμετεχόντων (microdata), όπου απαιτείται, προκειμένου αφενός να διασφαλίζεται η ακρίβεια και επάρκεια των δεδομένων των συμμετεχόντων και αφετέρου η έγκαιρη ενημέρωση του ΟΠΣ – ΕΣΠΑ με τα εν λόγω στοιχεία.

Οι δικαιούχοι έχουν την ευθύνη για την έγκυρη και έγκαιρη συλλογή, επεξεργασία και αποθήκευση των δεικτών και των δεδομένων μεμονωμένων συμμετεχόντων (microdata) και στις περιπτώσεις που η συλλογή τους διενεργείται από τους φορείς υλοποίησης ή παρόχους των πράξεων (π.χ. Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, Δομές φροντίδας παιδιών κ).

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

(i) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.

(ii) Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π ή στον Ενδιάμεσο Φορέα, μέσω των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών.

(iii) Να υποβάλλει (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου) στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. (ή εναλλακτικά στον ΕΦ) και στην Αρχή Πιστοποίησης, μετά την ολοκλήρωση της πράξης

α) στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.

β) επικαιροποιημένη χρηματοοικονομική ανάλυση για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων για τα έργα που παράγουν έσοδα, εφόσον για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων εφαρμόζεται η εν λόγω μέθοδος.

Στην περίπτωση πράξης / έργου όπου ο υπολογισμός των καθαρών εσόδων του βασίζεται στη μέθοδο του κατ' αποκοπή ποσοστό (flat rate) δεν απαιτείται να γίνει κάποια προσαρμογή στο ποσοστό χρηματοδότησης της πράξης στην τελική αίτηση πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

Στην περίπτωση πράξης / έργου που δεν είναι αντικειμενικά δυνατή η εκ των προτέρων εκτίμηση των εσόδων, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει ετησίως στοιχεία για τα καθαρά έσοδα της πράξης για περίοδο τριών ετών από την ολοκλήρωσή της έως την προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης ολοκλήρωσης του ΕΠ, αναλόγως με το ποια χρονική στιγμή προηγείται.

Στην περίπτωση πράξης, η οποία παράγει άμεσα έσοδα μόνο κατά την υλοποίησή της, τα οποία ωστόσο δεν ελήφθησαν υπόψη κατά το χρόνο έγκρισης της πράξης, η επιλέξιμη δαπάνη της πράξης μειώνεται κατά τα καθαρά έσοδα που παρήχθησαν άμεσα κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

(i) Να θέτει στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π., Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(ii) Να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

(i) Να αποδέχεται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιεί η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. (ή εναλλακτικά ο ΕΦ), στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 115 και στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, σύνοψη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης.

(ii) Να λαμβάνει όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Κανονισμού 1303/2013 και ειδικότερα:

α) Να αναρτά προσωρινή πινακίδα, σημαντικού μεγέθους, στο εργοτάξιο των έργων υποδομής ή κατασκευών σε ορατό σημείο από το κοινό, με συνολική δημόσια δαπάνη άνω των 500.000 ευρώ, κατά τη φάση υλοποίησής τους.

β) Να τοποθετεί μόνιμη αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα σημαντικού μεγέθους, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, εντός τριών μηνών από την ολοκλήρωση του έργου υποδομής ή κατασκευών ή αγοράς φυσικού (ενσώματου) αντικειμένου, με συνολική δημόσια δαπάνη άνω των 500.000 ευρώ.

Οι αναμνηστικές πλάκες ή πινακίδες, οι οποίες σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στον 821/2014, αναγράφουν την ονομασία και τον κύριο στόχο του, το έμβλημα της ένωσης μαζί με την αναφορά στην Ένωση, και το Ταμείο ή τα Ταμεία που στηρίζουν το έργο.

γ) Να λειτουργεί διαδικτυακό τόπο, στον οποίο θα αναρτά στοιχεία της πράξης, όπως σύντομη περιγραφή, ανάλογης με το επίπεδο της στήριξης, στόχοι και αποτελέσματα, επισημαίνοντας τη χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση.

δ) Να τοποθετεί αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.

ε) Να ενημερώνει τους συμμετέχοντες σε πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, και κατά περίπτωση από το ΕΤΠΑ ή Ταμείο Συνοχής, σχετικά με τη συγχρηματοδότησή της από το ΕΚΤ, ή το ΕΤΠΑ ή το Τ.Σ. και την υλοποίησή της στο πλαίσιο επιχειρησιακού προγράμματος. Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο ή άλλο πιστοποιητικό που χρησιμοποιούνται κατά την υλοποίηση της πράξης ή παράγονται στο πλαίσιο αυτό.

στ) Να εξασφαλίζει ότι οι συμμετέχοντες σε πράξεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) είναι ειδικά ενημερωμένοι για την υποστήριξη της ΠΑΝ που παρέχεται από τους πόρους του ΕΚΤ και τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ. Κάθε έγγραφο που αφορά στην υλοποίηση μιας πράξης και το οποίο απευθύνεται στο κοινό ή στους συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένων των πιστοποιητικών συμμετοχής ή άλλων πιστοποιητικών, περιλαμβάνει δήλωση ότι η πράξη υποστηρίχθηκε στο πλαίσιο της ΠΑΝ.

6. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

(i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα δύο (2) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης πράξης. Η ΔΑ/ ΕΦ ενημερώνει τον δικαιούχο για την ημερομηνία έναρξης της περιόδου διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

(ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά στον ΕΦ) το έντυπο Ε.Ι.1_6 «Κατάσταση τήρησης φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή υπό την οποία θα τηρούνται, το αργότερο με την υποβολή του πρώτου Δελτίου Δήλωσης Δαπάνης.

(iii) Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά τον ΕΦ).

(iv) Να τηρεί τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:

α) Για πράξεις επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να μην επέλθει:

- παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος
- αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
- ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

β) Άλλες μακροχρόνιες δεσμεύσεις που ορίζονται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) ή καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πράξη.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, με διοικητικές ή και επιτόπιες επαληθεύσεις από την Δ.Α. ή τον ΕΦ. (Στην περίπτωση που η υποχρέωση τήρησης των μακροχρονίων δεσμεύσεων μεταβιβάζεται σε άλλο φορέα, αυτός προσδιορίζεται και η υποχρέωση αφορά αυτόν τον φορέα).

7. Ειδικοί Όροι

Ο δικαιούχος της πράξης υποχρεούται να υποβάλλει στην ΕΥΔ όλα τα απαραίτητα έγγραφα (πιστοποιήσεις, επιμετρήσεις, πρωτόκολλα, τιμολόγια κ.λ.π.) πριν την πληρωμή των αναδόχων, προκειμένου να προεγκριθεί η επιλεξιμότητα των δαπανών.

